

Tantárgy neve: Egyháztörténet 4	Kód: R041	Kreditszáma: 2
Tantárgy angol neve: Church History 4		
A tanóra típusa: ea. és száma: 2		
A számonkérés módja: koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5.		
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> : <i>R040 Magyar egyháztörténet 1</i>		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>Ismeretanyag: Az utóbbi három évszázad egyetemes és hazai egyháztörténetének rendszerezett áttekintése. A hallgatók ismerjék meg és elemezzék az adott korszak egyházszervezetének, teológiatörténetének, egyházi művelődésének jellegzetességeit, meghatározó fordulatait. Sajátítsák el a kapcsolódó alapvető fogalomkészletet.</p>		
<p>Tematika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az I. Lipót féle abszolutizmus egyházpolitikája és a gyászévtized, a Thököly felkelés majd a Rákóczi szabadságharc egyháztörténeti vonatkozásai 2. Felvilágosodás korának hatása az egyházi életre és teológiai gondolkodásra Európában. A pietizmus gyökerei és átfogó értékelése, a német pietizmus. Protestáns ébredési mozgalmak az angol nyelvű területen a XVIII. században 3. A protestáns egyházak közjogi helyzetének és belső viszonyainak változásai hazánkban 1711 és 1792 között 4. A keresztyén közösségek helyzetének változásai a XIX. századi Európában. A római katolicizmus és a német protestantizmus korabeli történetének áttekintése 5. Politika és egyház a Magyar Királyságban a reformkor és a „neoabszolutizmus” időszakában 6. Protestáns bel- és külmissziói a XIX. században, magyarországi vonatkozások 7. A skót és holland reformátusság története a XIX. században és a századfordulón, különös tekintettel Abraham Kuyper munkásságára 8. A magyar református egyház közjogi helyzetének és szervezeti felépítésének változásai a dualizmus korában 9. Az két világháború egyháztörténeti vonatkozásai. Az orosz ortodox egyház a kommunizmus, a német protestantizmus és a hitvalló egyház története a náci diktatúra időszakában 10. A trianoni országhatárokon kívül élő magyar reformátusság sorsának bemutatása 11. Magyarországi Református Egyház történetének áttekintése 1948 és 1990 között 12. A keresztyén egyházak XX. századi egységtörekvéseinek történeti áttekintése 		
<p>Kompetenciák: A hallgatók legyenek képesek kapcsolódó történelmi ismereteik szakirányú elmélyítésére, integrálására. Kapjanak betekintést az aktuális szakirodalmi eredményekbe.</p>		

A 3-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Irodalom:

BARCZA József - DIENES Dénes (szerk.): A Magyarországi Református Egyház története 1918–1990. Sárospatak: SRTA 1999. ISBN 963 03 7380 7; ISSN 1416-3632

BÍRÓ Sándor - BUCSAY Mihály - VARGA Zoltán - TÓTH Endre: A magyar református egyház története, Sárospatak: SRTA 1995. (Az 1949. évi kiadás változatlan utánnomása) ISBN 963 04 609 5 ISSN 1219-7459

BUCSAY Mihály: *A protestantizmus története Magyarországon 1521–1945*. Bp.: Gondolat Kiadó 1985. (ISBN 963 281 532 7)

COLLIN, Jos: *Egyháztörténelem, Hely nélkül*: Iránytű Kiadó 1996. ISBN 963 9055 085

CSONHÁNY János: *Magyar protestáns egyháztörténet 1711–1849*, Debrecen 1994. (A Debreceni Református Teológiai Akadémia egyháztörténeti tanszékének tanulmányi füzetei 5.) (ISSN 0209-472X)

DIENES Dénes (szerk.), *A felvilágosodás és ami utána következett*, Sárospatak: Hernád Kiadó 2013 (Vezérfonal az egyháztörténet tanulmányozásához, 3; Sárospataki Teológiai Műhely 6) (ISBN 978-963-89817-3-8) (ISSN 1789-400x)

HEUSSI, Karl: *Az egyháztörténet kézikönyve*, Bp.: Osiris Kiadó 2000. ISBN 963 379 6865 ISSN 1416-6321

TÓTH-KÁSA István–TŐKÉCZKI László (szerk.): *Egyháztörténet*. I-II k. Bp. 1997, 1998.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Baráth Béla Levente**, egyetemi docens, PhD, dr.habil.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): -